

MEMÒRIA D'AVUACIÓ D'IMPACTE DEL PROJECTE DEL DECRET DE MODIFICACIÓ DEL DECRET 276/2005, DE 27 DE DESEMBRE, DE LES COMISSIONS TERRITORIALS DEL PATRIMONI CULTURAL.

1. Anàlisi del context i identificació de les opcions de regulació

a) Identificació del problema

El Decret 276/2005, de 27 de desembre, de les comissions territorials del patrimoni cultural, va ser modificat pel Decret 60/2008, de 18 de març, i pel Decret 35/2010, de 9 de març, per adequar-lo a les necessitats que s'anaven detectant en relació a les citades comissions.

Tot i això, existeixen en l'actualitat una sèrie de noves problemàtiques clarament identificades que influeixen en el funcionament de les Comissions Territorials del Patrimoni Cultural des de la seva segona i última modificació.

En concret, els tres problemes principals són:

- La composició actual dels membres de les Comissions Territorials del Patrimoni Cultural provoca una distorsió en el seu funcionament, tant a nivell intern, amb la manca de figures importants de la Direcció General del Patrimoni Cultural, com de representativitat externa de col·lectius que acostumen a prendre part en les intervencions proposades, de manera que no existeix la transversalitat desitjada ni es genera la capacitat de debat necessària. Aquesta situació ha donat lloc a alguns problemes a l'hora de prendre acords i una visió excessivament centrada en els punts de vista dels òrgans administratius en detriment d'altres actors coneixedors de les matèries a tractar.
- Un període de nomenament excessivament curt que no resulta pràctic ni eficient a nivell de funcionament intern i suposa una sobrecàrrega de tràmits administratius, ja que es tracta d'un tipus de comissió força estable en les persones proposades, que acostumen a continuar més enllà de la vigència del nomenament i suposa, cada dos anys, haver de demanar proposta de nomenament de la DG i tramitar la publicació al DOGC.
- Finalment, també cal fer referència a l'elevat volum d'assumptes que tracta l'actual Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida corresponen a l'Alt Pirineu. L'Alt Pirineu és una regió amb una concentració molt important de patrimoni cultural que dona lloc a gran quantitat d'expedients, de manera que la tramitació dels expedients d'aquesta àrea territorial és més llarga que la mitjana de la resta d'expedients d'altres àrees territorials del país.

b) Establiment dels objectius

Entre els objectius principals que s'estableixen en relació amb aquest tema destacaríem:

- Fer més participatiu el funcionament de les comissions territorials de patrimoni cultural en quan als seus membres i punts de vista.

- Apropar la presa de decisions als àmbits territorials que en són afectats de manera el mes subsidiària possible i amb el millor repartiment d'esforços.

c) Identificació de les opcions de regulació

Respecte les opcions de regulació, s'ha valorat en primer lloc no realitzar cap modificació normativa:

- Opció de “no fer res” o mantenir la situació actual la qual cosa implica:
 - Seguir aplicant es previsions del Decret 276/2005.
 - L'àmbit territorial de les comissions de patrimoni cultural comprèn Barcelona ciutat i les demarcacions de Barcelona comarques, Girona, Tarragona, Catalunya Central, Lleida i Terres de l'Ebre.
 - El nombre de vocals de les comissions territorials de patrimoni cultural –tret de la de Barcelona ciutat- és d'11.
 - La durada dels nomenaments és de 2 anys renovables.
 - Continuar la distorsió en el funcionament de les comissions, en concret, pel que fa a la transversalitat i representativitat desitjada i a l'eficiència de les decisions de les comissions, així com en els tràmits associats als nomenaments, i a no poder gestionar de manera efectiva els expedients relatius a l'Alt Pirineu.
- També s'ha valorat únicament el crear el nou decret de creació de la nova comissió de l'Alt Pirineu sense modificar cap aspecte de les comissions existents, sense comptar la de ciutat de Barcelona.
- Una opció no normativa considerada ha estat desplegar els Serveis Territorials del Departament de Cultura a l'Alt Pirineu per tal de crear així la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de l'Alt Pirineu, sense haver de modificar la norma vigent.

Finalment, s'ha optat per modificar el Decret existent per poder modificar la composició i la durada dels nomenaments dels membres les Comissions Territorials del Patrimoni Cultural, tret de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de la Ciutat de Barcelona, a fi d'afavorir un millor funcionament i transversalitat de les Comissions, i crear la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de l'Alt Pirineu.

- L'opció proposada la qual comporta modificar les previsions del Decret 276/2005 i que implica:

- L'àmbit territorial de les comissions de patrimoni cultural comprèn Barcelona ciutat i les demarcacions de Barcelona comarques, Girona, Tarragona, Catalunya Central, Lleida, Alt Pirineu, i Terres de l'Ebre.
- El nombre de vocals de les comissions territorials de patrimoni cultural –tret de la de Barcelona ciutat- és de 14.
- La durada dels nomenaments és de 5 anys renovables.

Aquesta norma té per objecte modificar la composició i la durada dels nomenaments de les Comissions Territorials del Patrimoni Cultural, tret de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de la Ciutat de Barcelona, a fi d'afavorir un millor funcionament i transversalitat i representativitat de les Comissions, i crear la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de l'Alt Pirineu.

Aquesta nova Comissió és creada perquè exerceixi les competències que el Decret 276/2005, de 27 de desembre, atribueix a les comissions territorials del patrimoni cultural, en el àmbit territorial de les comarques de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà i el Pallars Sobirà. Igualment, és pretén adequar, en coherència amb aquest fet, l'àmbit d'actuació de l'actual Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de Lleida i, en conseqüència, modificar el Decret 276/2005, de 27 de desembre, de les comissions territorials del patrimoni cultural.

La raó principal que justifica la creació d'aquesta comissió és desconcentrar les funcions de protecció del patrimoni cultural en l'àrea territorial compresa, i d'aquesta manera individualitzar i posar en valor les característiques pròpies del patrimoni d'aquest territori.

Igualment, atès que en l'actualitat un elevat volum d'assumptes que tracta l'actual Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida corresponen a l'Alt Pirineu, amb la creació d'aquesta Comissió específica es pretén aconseguir que ambdues comissions puguin donar una resposta més ràpida, eficient i acurada a les sol·licituds/intervencions sobre les quals s'han de pronunciar.

Així mateix, la riquesa, la importància i el volum del patrimoni de l'Alt Pirineu en tots els seus vessants, artístic, històric, arqueològic, arquitectònic, paisatgístic i etnològic, justifiquen abastament la creació d'aquesta Comissió Territorial del Patrimoni Cultural, perquè exerceixi les funcions que el Decret 276/2005, de 27 de desembre atribueix a les Comissions territorials del patrimoni cultural.

D'altra banda, excloent la Comissió Territorial de Barcelona Ciutat, a fi d'afavorir el debat i la transversalitat les sessions de les Comissions Territorials del Patrimoni Cultural, en la modificació es replantegen les vicepresidències, seguint ostentant la Vicepresidència primera la persona directora dels serveis territorials del departament competent en cultura corresponent, però la Vicepresidència segona la passa a ocupar el titular de la sub-direcció general competent en patrimoni cultural.

Alhora, també es replanteja el nombre i composició de vocalies, incloent com a vocal la persona cap del servei competent en patrimoni cultural arquitectònic i la persona cap del servei competent en patrimoni arqueològic i paleontològic, ambdues amb funcions de coordinació tècnica per tal d'unificar criteris i definir protocols d'anàlisi en relació amb els expedients sotmesos a la consideració de les comissions.

Una altra modificació consisteix a donar entrada en les comissions a una persona tècnica en representació del Col·legi corresponent d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers de Catalunya.

2. Anàlisi de l'impacte de les opcions de regulació considerades

2.1 Informe d'impacte pressupostari

Respecte l'adequació de l'àmbit de les comissions territorials de patrimoni cultural a l'àmbit de la divisió territorial de Catalunya en vegueries, passem a detallar les dues opcions possibles:

Opció a. Mantenir els àmbits actuals de les comissions territorials.

Aquesta opció no comporta cap impacte per al pressupost de la Generalitat o de l'administració local.

Opció b. Crear la comissió territorial de l'Alt Pirineu

La creació d'aquesta comissió podria implicar un impacte sobre els pressupostos de la Generalitat. Tanmateix, aquesta Comissió Territorial s'ha previst que tingui el suport tècnic i administratiu d'un dels serveis territorials actuals fins que en un futur es creï, si escau, amb la corresponent avaluació d'impacte econòmic, el servei territorial específic de l'Alt Pirineu. El cost previst, per tant, per a l'entrada en funcionament de l'esmentada Comissió és pràcticament insignificant perquè, a més, els expedients que es tramitin des de la nova Comissió reduiran la feina de les comissions territorials del patrimoni cultural de Lleida i de Girona, a la qual pertanyen, fins ara, els municipis compresos en la vegueria de l'Alt Pirineu. L'impacte es limitaria a algunes despeses de funcionament com ara els costos de desplaçament dels membres de la Comissió que treballin a Lleida i Girona: director/a general, secretari/a sectorial... Si bé, ara que les comissions es realitzen de manera telemàtica, degut a la situació derivada de la COVID-19, encara podria reduir-se més aquest cost.

La creació de la nova Comissió suposarà, d'altra banda, una reducció d'altres despeses de funcionament com ara la reducció del temps i dels costos de desplaçament dels representants dels ajuntaments que en siguin membres.

Concretament, per a calcular els possibles impactes sobre els pressupostos de la Generalitat i de l'administració local d'aquesta iniciativa s'ha tingut en compte:

1. El temps de dedicació a la nova comissió territorial del patrimoni cultural per part dels vocals que pertanyen a la Generalitat o bé als ens locals que es divideix en:

a. El temps dedicat a la preparació de la nova comissió territorial.

Atès que la creació de la nova comissió no implicarà un increment dels expedients sinó el canvi d'una comissió a una altra de la seva tramitació, tampoc no implicarà cap increment del temps de dedicació dels treballadors de la Generalitat ni dels ajuntaments ni, per tant, cap cost addicional a càrrec dels pressupostos públics.

L'única dedicació addicional serà la de la persona titular de la secretaria que, amb el vistiplau de la presidència, ha d'aixecar acta de cada sessió en la que ha de fer

constar les persones assistents, l'ordre del dia, el lloc i el temps, els punts principals de les deliberacions, el contingut dels acords adoptats i, si s'escau, dels vots particulars formulats, el sentit dels vots i, si un membre ho demana, una explicació succinta del seu parer. Per tant, tindrà la feina addicional de redactar aquesta acta de cada reunió de la nova comissió; en el supòsit que trigui 2 hores en redactar-la i que, atès que aquesta comissió s'ha de reunir una vegada cada mes implicaria una dedicació anual de 24 hores per part d'un tècnic de la Generalitat. Aquest temps segurament es veuria totalment compensat pel temps que s'estalviaran les persones titulars de la secretaria de les comissions a les que ara pertanyen els municipis que passarien a formar part de la nova comissió.

Per suposat hi haurà també la despesa corresponent a les tasques de convocatòria de les reunions i altres tasques de suport administratiu que no es calculen per considerar-les massa reduïdes.

b. El temps dedicat a l'assistència a la nova comissió territorial.

Amb la creació de la nova comissió s'incrementen el nombre de reunions a les que hauran d'assistir determinats membres.

Aquesta comissió s'hauria de reunir una vegada cada mes, per tant s'hauria de reunir com a màxim 12 vegades l'any.

El temps d'assistència a les reunions es veurà compensat en bona part per la menor durada de les comissions a les que pertanyen actualment els expedients que tramitaria la nova comissió. Per tant no s'estima cap cost addicional per als pressupostos de la Generalitat per aquest concepte.

c. Despeses en concepte de dietes, locomoció i trasllats

Es calculen despeses de desplaçament en transport privat. En aquest sentit, es preveu un major cost degut al desplaçament de les persones membres de la comissió que treballen a Lleida o Girona per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Aquestes despeses podrien correspondre als desplaçaments de, com a màxim, el màxim de membres que tindria la Generalitat de Catalunya. El cost d'aquests desplaçaments i també de les dietes que haurien de percebre els representants de la Generalitat a la nova comissió serà, en tot cas, transitori fins que no es creïn els serveis territorials de l'Alt Pirineu. Quan s'hagin creat els serveis territorials de la vegueria, la majoria de representants de la Generalitat a la comissió territorial vindran de la pròpia vegueria i no tindran, per tant despeses de desplaçament ni percebran dietes. Aleshores el cost dels que es desplacin des de Girona i Lleida serà molt reduït i es veurà compensat per l'estalvi que tindran els membres dels ens locals de la vegueria que s'estalviaran anar a fer les reunions a Lleida.

Mentrestant els membres de la comissió que treballen a la Generalitat se suposa que hauran de desplaçar-se a per assistir a les reunions de la Comissió, si bé, actualment les reunions es duen a terme telemàticament.

Tot i això, amb efectes del 14 de març de 2015, i fins que es mantingui la seva vigència, no s'abonen drets d'assistència per la concurrència a reunions d'òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat de Catalunya d'acord amb l'Acord del Govern de 16 de juny de 2015 sobre drets de naturalesa econòmica per la concurrència a reunions d'òrgans col·legiats o a consells d'administració de l'Administració de la Generalitat i de les entitats, ens o empreses del sector públic.

Els membres de les comissions tampoc cobren per expedient o informes emesos.

Tampoc cobren els membres externs.

Respecte la modificació de la composició i durada dels nomenaments, així com l'entrada d'un represant del Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes tècnics i Enginyers, no es produiria un impacte pressupostari rellevant, en tractar-se d'un decret organitzatiu, enfront de no realitzar aquestes modificacions.

Per altra banda, i com ja s'ha comentat, la nova comissió no disposa de moment d'uns serveis territorials que li donin recolzament ni d'una seu d'aquests serveis territorials en matèria de recursos humans i materials per fer-la funcionar per tant, de moment, caldrà que funcioni amb el suport dels Serveis Territorials de Lleida, bàsicament. Tanmateix, cal destacar que actualment i donada la problemàtica actual derivada de la COVID-19, moltes de les comissions actuals estan funcionant telemàticament, fet que suposaria un funcionament menys costós a la seva modalitat presencial. De tota manera, fins la creació dels Serveis Territorials, la seu es trobaria situada a la Seu d'Urgell i no suposaria un cost ja que es realitzaria en els espais de la Delegació de Govern a l'Alt Pirineu.

Crear una nova comissió suposa el nomenament dels seus membres i l'existència d'un suport administratiu que podria realitzar-se aquest últim pels mateixos serveis que gestionen actualment els expedients de l'Alt Pirineu, però suposarà, en canvi, una millor eficiència.

No obstant això, de la creació d'una nova Comissió específica resultarà una millora qualitativa en la eficiència i rapidesa del funcionament d'ambdues comissions, que podran donar una resposta més ràpida, eficient i acurada a les sol·licituds/intervencions sobre les quals s'han de pronunciar.

Detallem con a Annex I un càlcul aproximat de l'impacte pressupostari en els dos escenaris, no realitzar la modificació normativa i sí realitzar-la.

Com a resum, es pot comprovar que l'increment dels membres de la comissió i la creació d'una nova comissió suposa un augment de costos laborals en aproximadament 82.000 euros i en despeses de desplaçament de 4.600 euros. Tot i així, aquest augment global dels costos queda justificat per la necessitat de les modificacions proposades.

2.2 Informe d'impacte econòmic i social

En relació amb l'impacte econòmic i social s'evidencia que l'opció proposada implica una descentralització en la presa de decisions dels àmbits territorials afectats, concretament a la demarcació veguerial de l'Alt Pirineu.

Pel que fa a la composició de les comissions territorials de patrimoni cultural s'evidencia que l'opció proposada permet incorporar més sensibilitats i facilitar, d'aquesta manera, que la presa de decisions sigui fruit d'un debat amb persones de diversos col·lectius coneixedores de les matèries vinculades a la protecció del patrimoni. Es a dir, suposa una millora la transversalitat a l'hora de prendre dels decisions, fet que té un impacte positiu que repercuteix en la protecció del patrimoni cultural català, enfront de no realitzar aquestes modificacions.

2.3 Informe d'impacte normatiu

La modificació del 276/2005, de 27 de desembre, de les comissions territorials del patrimoni cultural, per la creació de la nova Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de l'Alt Pirineu, és una qüestió de naturalesa merament organitzativa de l'Administració. En conseqüència no comporta càrregues administratives per a la ciutadania ni per a les entitats, i no se n'escau efectuar una identificació, quantificació o justificació.

Atès que les Comissions Territorials del Patrimoni Cultural estan establertes per Decret, la creació d'una nova específica s'ha de produir per mitjà d'una modificació del Decret 276/2005, de 27 de desembre, que les regula. Cal dir també que la proposta de creació d'una nova Comissió no comporta cap altre canvi en la regulació ja establerta.

No s'afegeix el Test de pimes perquè, per la naturalesa organitzativa del Projecte de decret, les petites i mitjanes empreses no resten afectades.

Pel que fa als tràmits administratius, tots els aspectes considerats es realitzaran no mitjançant la creació d'una nova normativa, sinó com una modificació de la ja existent, l'opció proposada no comporta en sí una simplificació de tràmits. Simplement, els expedients que tramitava la Comissió territorial de patrimoni cultural de Lleida els passarà a tramitar la Comissió territorial de patrimoni cultural de l'Alt Pirineu, sense que això impliqui canviar els tràmits corresponents.

Ara bé, aquests tràmits a realitzar compensen els tràmits administratius que suposarien el no fer res en quan a gestió dels nomenaments per període curt, possibles recursos del col·lectiu no tingut en compte en la composició de les comissions i la sobrecàrrega dels Serveis Territorials pels expedients de l'Alt Pirineu.

2.4 Informe d'impacte de gènere

En la redacció d'aquest projecte de modificació del Decret 276/2005, de 27 de desembre, no s'ha utilitzat un llenguatge discriminatori ni androcèntric, d'acord amb el Decret 162/2002, de 28 de maig, de modificació del Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

D'altra banda, quant al contingut de la norma, atès que es tracta d'una norma de naturalesa merament organitzativa no afecta a polítiques d'igualtat home-dona.

La designació dels membres de la nova Comissió ha de respondre, en tot cas, al principi de representació paritària de dones i homes, es correspon amb el que estableix l'article 12 i la disposició transitòria primera de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

En tot cas, correspon a l'Institut Català de les Dones l'emissió de l'informe de l'impacte de gènere corresponent.

3. Comparació de les opcions de regulació considerades

Troblem que l'opció de la modificació normativa escollida, respecte no fer cap modificació, suposa una millora de l'eficiència, la transversalitat i la representativitat en el funcionament de les comissions i en la gestió dels expedients de l'Alt Pirineu. Així

mateix, la riquesa, la importància i el volum del patrimoni de l'Alt Pirineu en tots els seus vessants, artístic, històric, arqueològic, arquitectònic, paisatgístic i etnològic, justifiquen abastament la creació d'aquesta Comissió Territorial del Patrimoni Cultural.

L'opció normativa escollida permet fer més participatiu el funcionament de les comissions territorials de patrimoni cultural en quan als seus membres i punts de vista de:

- Els sectors directament implicats
- Els experts en la matèria

També permet una reducció dels expedients a tramitar en les comissions actualment existents de Lleida i Girona, i una reducció del temps de resolució dels expedients.

Permet també apropar la presa de decisions als àmbits territorials que en són afectats de manera el mes subsidiària possible i amb el millor repartiment d'esforços.

Finalment, l'opció escollida respecta i reflecteix els principis de bona regulació (necessitat, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, accessibilitat, simplicitat i eficàcia).

4. Implementació, seguiment i avaluació de la proposta.

El Departament de Cultura, per mitjà de la Direcció General del Patrimoni Cultural, com a òrgan del qual depèn administrativament les Comissions Territorials del Patrimoni Cultural, portarà a terme el seguiment periòdic de les convocatòries, assistència i participació dels diversos membres.